Advocaat Yarzagaray:

'Verslaafden niet gebaat bij gevangenisstraf'

ORANJESTAD — Plaats notoire stelende drugverslaafden onder curatele en laat ze in speciale opvangcentra werken aan hun terugkeer in de maatschappij. Dat kost minder geld dan ze keer op keer een gevangenisstraf op te leggen. Dat vindt advocaat Ricardo Yarzagaray.

Hij pleitte voor de situatie van de drugsverslaafden tijdens een rechtszaak van cliënt A.P., die volgens Yarzagaray een van de circa 125 notoire verslaafden is voor wie op Aruba geen hulp meer lijkt te zijn. P. stond voor de zoveelste keer voor de rechter omdat hij weer een inbraak had gepleegd. De rechter had hem eerder een kans gegeven om via Centro Colorado van zijn verslaving af te komen. Nu hij weer een diefstal met braak had gepleegd om aan geld voor drugs te komen, eiste de officier van justitie een gevangenisstraf van twaalf maanden.

CIRKEL

Volgens Yarzagaray heeft dat geen enkele zin. "Door mijn cliënt weer naar de gevangenis te sturen, wordt slechts het symptoom bestreden en niet de oorzaak. Dus blijven we in een vicieuze cirkel zitten en daar is niemand bij gebaat." Met 'we' bedoelde hij de verdachte en alle betrokkenen in het strafproces. "De rechter, de officier van justitie, de griffier, advocaat, de bewakers in het KIA, politie, reclassering, de psychiater enzovoort."

De raadsman legde een rekensom voor aan de rechter. Hij schatte in dat het aantal notoire verslaafden dat alleen maar steelt om aan geld te komen om in hun verslaving te voorzien, op ongeveer 125 ligt. "Stel dat deze verslaafden allemaal vier keer per jaar worden gedagvaard, als ze weer eens zijn gepakt voor het plegen van een diefstal. Dan kom je uit op zo'n 500 zaken per jaar, alleen al voor deze kleine groep notoire verslaafden." De advocaat vroeg zich hardop af hoeveel uren alle betrokkenen in het strafproces bij elkaar aan één zaak besteden. "Zeg dat het om 60 uur per zaak gaat. Dan praat je over 30.000 uren per jaar alleen voor deze kleine groep. Er wordt dus veel geld gestoken in het steeds maar dagvaarden, straffen en weer op vrije voeten stellen van deze 125 verslaafden. Nog los van het feit dat er papier nodig is om de vonnissen op te noteren, dat er brandstof wordt gebruikt om de verdachten van en naar de gevangenis te rijden en dat hun verblijf in de gevangenis de staat ook geld kost." Heeft het nut heeft om deze verdachten telkens naar de gevangenis te sturen, vroeg Yarzagaray zich af. "Leren ze er iets van? Houden ze op met stelen als ze na het uitzitten van hun straf weer op straat zijn? Nee, want deze mensen stelen omdat ze verslaafd zijn en daar niet van af kunnen komen", aldus de advocaat.

Centro Dakota heeft zulke lange wachtlijsten dat het voor verslaafden bijna onmogelijk is om op die hulp te wachten.

OUTCAST

Hij vond het bijna onmogelijk om voor zijn cliënt tot een passende straf te komen. "Mijn cliënt heeft geen uniek delict gepleegd. Zijn probleem is dat hij niet van zijn verslaving af kan komen en dat is een maatschappelijk probleem. Het is heel gemakkelijk om deze verdachten steeds maar weer op te sluiten, maar daarmee wordt het maatschappelijke probleem niet opgelost." Volgens Yarzagaray wordt de groep van circa 125 verslaafden door de samenleving beschouwd als *outcast*. "We willen ze niet meer zoals ze zijn, maar we helpen ze ook niet om uit hun benarde positie te komen. Want, er is geen passende hulp voorhanden." De advocaat zei dat de wachtlijsten voor instellingen als Centro Dakota en Centro Colorado zo lang zijn, dat het voor de cliënten zo goed als onmogelijk is om op die hulp te wachten. "Dus, dan worden ze toch maar naar de gevangenis gestuurd, omdat ze immers een strafbaar feit hebben gepleegd." Yarzagaray eindigde zijn pleidooi met de opmerking dat het tijd wordt om een oplossing te bedenken waardoor deze vicieuze cirkel wordt doorbroken.

KIA

De rechter vond de bewijslast tegen P. niet al te sterk. Er waren getuigen van de gepleegde diefstallen - uit een auto, een winkeldiefstal en een inbraak in een horecagelegenheid - , maar deze getuigen hadden tegen de politie gezegd dat ze niet met zekerheid konden zeggen of P. de dader was. De rechter achtte slechts een deel van de gepleegde delicten bewezen. Ze gaf aan gevoelig te zijn voor het scherpe pleidooi van Yarzagaray en zei dat ze zich er ook bewust van was dat een gevangenisstraf P. niet echt zou helpen. "Toch is er momenteel geen ander alternatief voor P. en voor de 'anderen'. Ik kan dus niet anders dan hem wel naar de gevangenis te sturen." Ze legde een gevangenisstraf op van acht maanden.

CURATELE

In een gesprek met *Amigoe*, na afloop van de rechtszaak, ging Yarzagaray dieper in op een mogelijk alternatief voor een gevangenisstraf. Hij legde uit dat het redelijk eenvoudig is om deze verslaafden onder curatele te stellen. "Dat is letterlijk een formulier maken, daarop de onder curatele stelling te vermelden en iemand vinden die curator wil zijn." Aan deze handelingen komt geen rechter te pas, dat kan het OM zelf doen."

Yarzagaray gaf daarnaast aan dat deze mensen de kans moeten krijgen om zo snel mogelijk terug te keren in de maatschappij. Hij zag een soort opvangcentrum voor zich, waar de onder curatele geplaatste verslaafden tijdens het uitzitten van hun 'straf' werk doen."Op die manier dienen ze de samenleving en ze worden tegelijkertijd door de samenleving geholpen om op het rechte pad te komen."

De advocaat waagde de stelling dat een dergelijk opvangcentrum goedkoper is dan een verdachte naar het KIA te sturen. Volgens hem is de groep van 125 verslaafden een vaste groep, met een aantal verslaafden die als een soort leider fungeren. "Eigenlijk zouden we moeten proberen om deze leiders als eerste een kans te geven om via zo'n speciaal centrum te rehabiliteren. Als het hun lukt, kunnen zij wellicht de andere verslaafden 'meetrekken'."

Amigoe di Aruba. - (maandag 15 januari 2007). p.3